

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

18 Ιουλίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 130

NOMOS ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4554

Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ Α΄
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 1
Έναρξη και λήξη του δικαιώματος σύνταξης
από τον ΕΦΚΑ**

1. Για την άσκηση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου από τους ασφαλισμένους των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων, συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου και του ΟΓΑ, απαιτείται η υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης στον ΕΦΚΑ.

2.α) Το δικαίωμα σύνταξης γήρατος αρχίζει από την πρώτη του επόμενου της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης μήνα, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την ημερομηνία αυτή πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, σε αντίθετη δε περίπτωση, από την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται εκείνου κατά τον οποίο πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος υποβάλλονται μέχρι την τελευταία ημέρα του έκτου (6ου) μήνα που έπεται του μήνα υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. Αν από τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά προκύπτει ότι οι απαραίτητες για τη συνταξιοδότηση προϋποθέσεις, όπως αυτές προσδιορίζονται για κάθε κατηγορία ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ, πραγματοποιήθηκαν σε επόμενο ημερολογιακό της αίτησης συνταξιοδότησης μήνα, ως χρόνος έναρξης του δικαιώματος σύνταξης ορίζεται η πρώτη του επόμενου της συμπλήρωσης των απαραίτητων προϋποθέσεων μήνα. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των έξι (6) μηνών για την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών με υπαιτιότητα του ασφαλισμένου, η αίτηση συ-

νταξιοδότησης λόγω γήρατος απορρίπτεται και εκδίδεται σχετική απόφαση.

β) Για τα πρόσωπα για τα οποία απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία η λύση της υπαλληλικής σχέσης ή η διαγραφή από τις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν λόγω γήρατος, η προϋπόθεση αυτή εξακολουθεί να ισχύει.

γ) Οι ασφαλισμένοι που, κατά την έναρξη χορήγησης της σύνταξης, συνεχίζουν την απασχόλησή τους ως μισθωτοί ή μη μισθωτοί, διέπονται από τις διατάξεις περί απασχόλησης συνταξιούχων. Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας, όπως προβλέπεται ανά πρώην ασφαλιστικό φορέα και η συνέχιση της απασχόλησης δηλώνεται στην αίτηση συνταξιοδότησης.

δ) Ειδικά για τους ασφαλισμένους επαγγελματίες οδηγούς, εκπαιδευτές και αυτοκινητιστές για τους οποίους απαιτείται, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, η κατάθεση της επαγγελματικής άδειας οδήγησης για την έναρξη της συνταξιοδότησης, το δικαίωμα σύνταξης ξεκινά την πρώτη του επόμενου μήνα της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κατάθεσης της επαγγελματικής άδειας οδήγησης. Σε αντίθετη περίπτωση, η χορήγηση της σύνταξης ξεκινά την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα από εκείνον εντός του οποίου κατατέθηκε η επαγγελματική άδεια οδήγησης. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στην περίπτωση α΄.

3. Το δικαίωμα σε σύνταξη λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου αρχίζει από την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της ημερομηνίας θανάτου. Η σύνταξη λόγω θανάτου καταβάλλεται αναδρομικά από την ημερομηνία αυτή και δεν μπορεί να ανατρέξει σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα (1) έτος πριν από το τέλος του μήνα που υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης.

Το δικαίωμα σύνταξης στους δικαιούχους ασφαλισμένους ή συνταξιούχους, που κηρύσσεται σε αφάνεια με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, αρχίζει από την πρώτη (1η) ημέρα του επόμενου μήνα από το χρόνο έναρξης της αφάνειας, όπως αυτός προσδιορίζεται στη δικαστική απόφαση. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της σύνταξης στα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου είναι η υποβολή αίτησης απονομής ή μεταβίβασης μέσα σε ένα (1)

έκδοση των σχετικών πράξεων του αρμοδίου εισαγγελέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 29 του παρόντος.

Άρθρο 31 **Καταργούμενες διατάξεις**

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους, σύμφωνα με το άρθρο 32, η παρ. 1 του άρθρου 19 του π.δ. 220/2007 (Α' 251) καταργείται.

Άρθρο 32 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος Μέρους αρχίζει από την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 19.

ΜΕΡΟΣ Δ' **ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 33 **Επίδομα αφερεγγυότητας ΟΑΕΔ**

1. Η περίπτωση δ' της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 1836/1989 (Α' 79) αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) κάθε εργοδότης, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που η επιχείρησή του τέθηκε κατά το νόμο σε συλλογική διαδικασία, πέραν της περίπτωσης α', που στρέφεται κατά της περιουσίας του εργοδότη για την ικανοποίηση των πιστωτών του».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 1/1990 (Α' 1) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σκοπός του «Λογαριασμού προστασίας εργαζομένων από την αφερεγγυότητα του εργοδότη» είναι η πληρωμή ανεξόφλητων, λόγω αφερεγγυότητας του εργοδότη, αποδοχών μέχρι τριών (3) μηνών, που προέρχονται από σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας και εμπίπτουν στο χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, που προηγείται της υποβολής της αίτησης ή της δήλωσης για κήρυξη της πτώχευσης, εφόσον εκδοθεί απόφαση που κηρύσσει τον εργοδότη σε πτώχευση ή διαπιστωθεί ότι η επιχείρησή του έκλεισε οριστικά και ότι λόγω ανεπάρκειας του ενεργητικού δεν δικαιολογείται η έναρξη διαδικασίας πτωχεύσεως ή από τη δημοσίευση της, προβλεπόμενης από τη νομοθεσία ιδιωτικής ασφάλισης, υπουργικής απόφασης περί ασφαλιστικής εκκαθάρισης, ή από τη δημοσίευση της απόφασης, με την οποία ο εργοδότης τίθεται σε συλλογική διαδικασία, πέραν της πτώχευσης, που στρέφεται κατά της περιουσίας του για την ικανοποίηση των πιστωτών του».

3. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 1/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) η επιχείρησή του τέθηκε κατά το νόμο σε συλλογική διαδικασία, πέραν της περίπτωσης α', που στρέφεται κατά της περιουσίας του για την ικανοποίηση των πιστωτών του».

4. Η παρ. 4 του άρθρου 5 του π.δ. 1/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το δικαίωμα για πληρωμή ανεξόφλητων αποδοχών στον εργαζόμενο από το «Λογαριασμό προστασίας εργαζομένων από την αφερεγγυότητα του εργοδότη» ασκείται με έγγραφη αίτηση του εργαζομένου προς

την αρμόδια, σύμφωνα με την παράγραφο 1, Υπηρεσία του ΟΑΕΔ, το αργότερο μέσα σε ένα εξάμηνο από τη δημοσίευση της απόφασης για την κήρυξη του εργοδότη σε κατάσταση πτώχευσης ή από τη δημοσίευση, της προβλεπόμενης από τη νομοθεσία ιδιωτικής ασφάλισης, υπουργικής απόφασης περί ασφαλιστικής εκκαθάρισης, ή από τη δημοσίευση της απόφασης με την οποία ο εργοδότης τίθεται σε συλλογική διαδικασία, πέραν της πτώχευσης, που στρέφεται κατά της περιουσίας του για την ικανοποίηση των πιστωτών του.».

5. Η περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 5α του π.δ. 1/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Την απόφαση της αρχής του κράτους - μέλους με την οποία ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης ή με την οποία διαπιστώθηκε ότι η επιχείρησή του έκλεισε οριστικά και ότι η ανεπάρκεια των διαθέσιμων ενεργητικών στοιχείων δεν δικαιολογεί την έναρξη της διαδικασίας ή με την οποία τέθηκε σε συλλογική διαδικασία, πέραν της πτώχευσης, που στρέφεται κατά της περιουσίας του εργοδότη για την ικανοποίηση των πιστωτών του, από την οποία προκύπτουν οι ανεξόφλητες απαιτήσεις που αναγγέλθηκαν, τυχόν, προς επαλήθευση ή ικανοποίηση.».

Άρθρο 34 **Επίδομα ανεργίας συμμετεχόντων** **σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης**

1. Η παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ, που συμμετέχουν ή θα συμμετάσχουν σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, παραμένουν εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ και ο χρόνος εκπαίδευσής τους ή επαγγελματικής κατάρτισής τους μετράται ως χρόνος ανεργίας εφόσον:

α) είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων τουλάχιστον για τέσσερις (4) μήνες κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την έναρξη του προγράμματος,

β) δηλώσουν τα στοιχεία του προγράμματος αυτού στον ΟΑΕΔ το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών μετά την πρώτη ανανέωση του δελτίου ανεργίας από την έναρξη του προγράμματος ή κατά την πρώτη μετά την έναρξη του προγράμματος αυτοπρόσωπη παρουσία τους στην αρμόδια Υπηρεσία ΚΠΑ2, και

γ) έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) ημερολογιακά έτη από το πέρας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής τους σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους ή της επαγγελματικής κατάρτισής τους, έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους λοιπούς εγγεγραμμένους στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ.».

2. Όσοι μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος διαγράφηκαν από τα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, είτε επειδή δεν πληρούσαν την προϋπόθεση της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 είτε επειδή δεν τήρησαν την προϋπόθεση της περίπτωσης β' της ίδιας παραγράφου, μπορούν να υποβάλουν, εντός ενενήντα (90) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αίτη-

ση επανεγγραφής στα μητρώα του ΟΑΕΔ, για την αποκατάσταση της συνέχειας της κατάστασης ανεργίας τους από την ανωτέρω διαγραφή και τη συνέχιση της καταβολής του τυχόν δικαιούμενου επιδόματος ανεργίας, αναδρομικά από την ημερομηνία διαγραφής.

3. Όσοι από τους αναφερόμενους στην προηγούμενη παράγραφο, μετά τη διαγραφή τους από τα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ και πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επανεγγράφηκαν ως νέοι άνεργοι, μπορούν να υποβάλουν, εντός ενενήντα (90) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αίτηση για την αποκατάσταση της συνέχειας της κατάστασης ανεργίας τους από την ανωτέρω διαγραφή και τη συνέχιση της καταβολής του τυχόν δικαιούμενου επιδόματος ανεργίας, αναδρομικά από την ημερομηνία διαγραφής.

4. Αν για κάποιον από τους αναφερόμενους στις παραγράφους 2 και 3, μεταξύ της ως άνω διαγραφής του και της αίτησής του, συνέτρεξε και έτερος λόγος διαγραφής του, η αποκατάσταση της συνέχειας της κατάστασης ανεργίας του και η καταβολή τυχόν δικαιούμενου επιδόματος ανεργίας από την ημερομηνία της κατά την παράγραφο 2 διαγραφής του, μπορεί να εκταθεί μέχρι το χρονικό σημείο που προέκυψε ο λόγος αυτός. Περαιτέρω αιτήματα συνέχισης της κατάστασης ανεργίας του εξετάζονται από τον ΟΑΕΔ κατά την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 35

Τροποποίηση του άρθρου 74 του ν. 3746/2009 (Α' 27)

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 74 του ν. 3746/2009 (Α' 27) προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ. Η εφάπαξ οικονομική ενίσχυση της περίπτωσης β' είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το υπόλοιπο Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.».

Άρθρο 36

Παραχώρηση ακινήτων ΟΑΕΔ

Η παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4315/2014 (Α' 269) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Επιτρέπεται η παραχώρηση κατά χρήση ακινήτων ιδιοκτησίας του ΟΑΕΔ σε Υπηρεσίες του Δημοσίου, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε λοιπά νομικά πρόσωπα κοινωφελούς ή ανθρωπιστικού χαρακτήρα προς χρήση που θα εξυπηρετεί δημόσιο ή κοινωφελή σκοπό, σε φορείς κοινωνικής και αλληλεγγύης οικονομίας, καθώς και σε δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις. Η παραχώρηση της χρήσης πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΕΔ. Με την ως άνω απόφαση καθορίζονται η διάρκεια της παραχώρησης της χρήσης, οι υποχρεώσεις του

φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση, το τυχόν αντάλλαγμα, η δικαιούμενη επιφάνεια για τις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι δαπάνες διαμόρφωσης, συντήρησης, λειτουργίας, έκδοσης πολεοδομικών ή άλλων αδειών και λοιπά βαρύνουν τον φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση. Ειδικά σε περίπτωση μίσθωσης, οι σχετικές δαπάνες μπορούν να συμψηφίζονται με το μηνιαίο μίσθωμα, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΕΔ.».

Άρθρο 37

Παραχώρηση ακινήτων για πολιτιστικές και λοιπές χρήσεις

Ακίνητα που ανήκουν σε φορείς που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορούν να παραχωρούνται βραχυχρόνια σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για πολιτιστικές ή αντίστοιχες εκδηλώσεις, δράσεις και ενέργειες συμβατές με το χαρακτήρα των ακινήτων. Η παραχώρηση της χρήσης πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδιοκτήτη φορέα. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται η διάρκεια της παραχώρησης, οι υποχρεώσεις του προσώπου προς το οποίο γίνεται η παραχώρηση, το τυχόν αντάλλαγμα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι δαπάνες διαμόρφωσης, συντήρησης, λειτουργίας, έκδοσης πολεοδομικών ή άλλων αδειών βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο προς το οποίο γίνεται η παραχώρηση.

Άρθρο 38

Ελεύθεροι χώροι οικισμών τ. ΟΕΚ

Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4430/2016 (Α' 205) εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση των ελεύθερων χώρων οικισμών του τέως Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) και ήδη του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), που είναι σε κοινή χρήση.

Άρθρο 39

Επιχορήγηση κλάδου ανεργίας - στράτευσης ΟΑΕΔ

1. Η παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 1545/1985 (Α' 91) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο ΟΑΕΔ επιχορηγείται κατ' έτος από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την ενίσχυση του κλάδου Ανεργίας - Στράτευσης.».

2. Ως επιχορηγήσεις του κλάδου Ανεργίας - Στράτευσης, κατά την παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 1545/1985, που έχουν ήδη εκταμιευθεί από το 2004 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται τα ποσά που είχαν εγγραφεί κατ' έτος στον Κρατικό Προϋπολογισμό για την ενίσχυση του κλάδου και αποδόθηκαν στον ΟΑΕΔ.

Άρθρο 40

Ηλεκτρονική κοινοποίηση εγγράφων και πράξεων του Σ.ΕΠ.Ε.

Το άρθρο 27 του ν. 3996/2011 (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής: